

cea încântătoare a Pragei. De aici vizitarea suburbiului Vinohradi, neputându-se îndestula mira, câtă de estinsă este Praga și câtă de multă a crescut în timpul din urmă.

Mercuri seara au fost invitați toți Români la banchetul, ce s'a arangiat în onoarea lor în sala otelului „Ängerul de aur”. Onorurile de primire le-a făcut cu multă amabilitate tot d-l Dr. Podlipny, care i-a fost întâmpinată și la gară. D-sa este președintele tuturor reuniunilor cehe de gimnastică din Boemia (Sokol), este deputat dietal și una dintre personalitățile cele mai bine vădute și populare în Praga. După ce se adună toți cei invitați, între cari erau multe personaje însemnate din Praga, se așază la masă. *Menu*-ul, destul de opulent, era scris în limba cehică. După servirea celei din urmă fripturi s'au ținut toasturi, începând președintele deputatului din parlamentul vienez Dr. Sokol, care salută cu multă căldură și simpatie pe Români. Despre decursul banchetului și schimbul de idei cu această ocaziune, vă vom raporta deosebit în scrisoarea următoare. Pentru ați voi să mai observăm numai, că după terminarea toastelor convenționale, petrecerea deveni foarte animată și cordială. Români fură rugați a cânta „Deșteptă-te Române”, la care frații Cehi răspunseră imediat cântând, în cor „Hei Slovane!”

Petrecerea a fost foarte animată și însuflețită și a durat până pe la orele 2 din noapte. Toți își exprimau părerea de rău, că n'au știut până în momentul din urmă, că vin Români, căci li-ar fi făcut bucurie o primire și mai frumoasă.

Replica junimei noastre academice.

Apel către publicul român.

Întreprinderea nobilă a fraților noștri universitari români din Bucuresci și Iași este încă în memorie tuturor.

Impresia puternică, ce a produs memoriul lor în apusul Europei, precum și nenumăratele dovezi de simpatie aprobare, cu care presa și întreaga inteligență străină a sprijinit cauza noastră, a celorlaltor, nu a putut să nu producă o adâncă mâhnire în rândurile aceluia, pe al cărui stindard este scrisă nimicirea noastră națională.

Drept aceea pentru a se reabilita într'un proces, pe care ei de altminterea de mult l'au pierdut, și'au luat refugiu la un răspuns care geme de neadeveruri, sofisme și chiar insulte ordinare.

Este de astă-dată, netăgăduit, a noastră datorință, a junimei române din Transilvania și Ungaria, se dăcem și noi un cuvânt în această luptă, în care și noi suntem între cei dintre interesați.

Acest adevăr recunoscut, am hotărât, ca toți universitarii români din Transilvania și Ungaria să scriem și să edităm o demnă replică la răspunsul junimei academice maghiare.

În conferențele noastre dela Viena, Graz, Budapesta și Clușiu cu toții am ajuns la o perfectă înțelegere asupra acestui punct.

De aceea ținem, că replica noastră nu este decât împlinirea unei datorințe față de poporul care ne-a născut, față de iubii noștri colegi Bucuresceni și Iașeni, față de lumea civilizată și impar-

țială, care precum se știe cu ne-răbdare vră să afle adevărul nemistificat.

Suntem pe deplin conștii de greutatea sarcinii, ce ne-am impus.

Iubirea caldă de neam însă și dreptatea, care pe a noastră parte este, ne va ajuta, suntem siguri, să triumfăm.

Comitetul executiv al junimei academice române, după exemplul colegilor maghiari, cu dăru de ați lansat liste de subscripții benevole pentru acoperirea cheltuielilor de tipar, expediții etc. a replicii.

Notăm aici, că replica noastră este aproape terminată și va apărea în patru limbi: românește, franțuzește, italienește, și nemțește.

Ea va cuprinde la 90 de pagini în format 8° mare, și va fi răspândită gratuit în totă lumea cultă.

Totodată rugăm pe toți acei P. T. Domni, cari din greșelă nu ar fi primit liste de subscripții, să binevoiescă a se adresa la d-l Aurel C. Popovici în Graz (*Parkstrasse 7.*), de unde imediat li-se vor trimite listele în număr poftit.

Dealtcum ori și cine ar dori să contribuie cu ore-care sumă și fără a mai cere liste, este rugat a o trimite tot la adresa de sus, la care se vor trimite și sumele colectate prin liste.

La urmă, toate sumele incuse se vor cuita pe calea publicității.

Cauza este a întregului neam românesc. E vorba de onoarea noastră națională, sperăm, că spriginul publicului românesc va corespunde însuflețirii, care ni-a pus condeiul în mână.

Viena și Graz, 11 Octombrie 1891.

Pentru comitetul executiv:

Dr. Victor Roșca m. p.
George Candrea m. p.
Dr. I. Bodea m. p.
Ilarian Rusanu m. p.

Voci asupra vizitei Românilor Ardeleni la Praga.

Foile maghiare și unele germane publicând despre banchetul dat de către Cehii din Praga în onoarea Românilor nise raporturi tendențios și schimonosite, aflăm de bine a reproduce și ceea ce au scris foile cehe din Praga despre această „serată amicală”, cum o numesc ele.

„*Narodni Listy*” dela 8 Octombrie scrie despre banchetul ce l'au dat Cehii în onoarea Românilor, cari au vizitat expoziția regnicolară din Praga, următoarele:

„În onoarea Românilor, cari petrecu la Praga, s'a arangiat aseră în sala hotelului „La Ängerul de aur” o serată amicală, la care, pe lângă oșpeții români, au luat parte un număr însemnat de personaje importante din Praga. Dispozițiunea reciprocă la masa comună a fost excelentă și după servirea mâncărilor s'au ridicat câteva toast. Cel dintre a vorbit deputatul din parlamentul vienez Dr. I. Sokol, care după o bineventare cordială a oșpeților din depărtare spuse, că Cehii și Români din partea de dincolo a monarhiei au o sorte egală, căci existența națională a amândurora este în pericol. Este d'or urmărire firească să se cunoască unii pe alții reciproc și să se stabilească între ei o înțelegere, care până acuma a fost paralizată de presa dușmană nouă. „Români”, dăce vorbitorul, „s'au convins ați despre noi”; își ridică paharul pentru înțelegerea împrumutată între Cehi și Români.

Din partea Românilor răspuns d-l

Dr. Aurel Mureșianu. Români, dăce el, au fost adenoți mișcați și plăcut surprinși de primirea cordială, ce li-s'a făcut în Praga. Ei făcure un drum de trei zile ca să vină aici să viziteze poporul boem și să se manifesteze simpatiile pentru stăruințele sale nobile. Aceasta a și fost cauza principală a venirii lor. Nu stătu cei ce domnesc, câtă mai multă cei ce lucrează merită onoare, stimă și simpatie. „Pe noi ne unesce”, dăce vorbitorul, „și o legătură de sorte comună.” A fi stăpân în casa sa e drept, d'or asupra pe alții nu e dreptate. De aceea sunt și voi fi totdeauna în partea aceluia, cari au apărut și apără egala îndreptărire națională. Eu am fost odinioară în unu și același rând cu combatanții voștri și în aceeași foie, în „*Reforma*” lui Sohuselka, în care Palacky a apărut „interesele”, cehice, eu am apărut interesele române. D-vostre ați desfășurat stégul solidarității slave și noi sperăm, că prin această înțelegere libertate și egală îndreptărire a naționalităților din monarhia și pentru libertate și egală îndreptărire sunt și Români, în astă privință ei sunt una cu D-vostre, vă întind mâna și strigă: „Trăiescă poporul boem! Trăiescă nisințele sale nobile!”

Apoi s'a cetit scrisoarea deputatului Dr. Troian, care fu tradusă în românește de către Dr. V. Hovorka, care era de față. Scrisoarea e de următorul cuprins: „Cu sinceră părere de rău, vă fac cunoscut, că din cauza unei indispoziții grave (duple) imi este peste putință să vin în mijlocul D-vostre. Vă rog să binevoiți a mă scusa la oșpeți și vestiți convingerea mea, pe care am spus-o deja în public; că egoismul necruțător și nisința evidentă a Nemților și a Maghiarilor de a stăpâni și a asupra pe toate celelalte națiuni ale Austro-Ungariei, duce și și silesc pe ceilalți de a se scuti printr'o apărare comună. Este necesar, să ne înțelegem înțelept și să ne ajutăm în mod cinstit!”

După acesta luă cuvântul redactorul Ignatie Horica, care accentuă, că germanizarea și maghiarizarea sunt nise gemeni concreșuți, cari au numai o inimă, și că nimicindu-se unu, trebuie să piară și celalalt. Pote că va fi de lipsă, adăuce el, să înaintăm despărțiți și să batem pe dușman uniți. Româniul Dr. A. Popovici arăta în vii colorii starea Românilor, espunându, cum că politica de asimilare năuă câtă a deșteptat naționalitățile și nu pote să se laude cu nici un succes. De aceea cită cuvintele lui Shaffarik, care dăce: calea desrobirii a fost totdeauna lupta. Dacă poporele mici se vor uni într'o falangă tare, vor ajunge la nise ținte neașteptate. Închină paharul pentru federațiune și pentru Cehii tineri, cari au primit o programă lor. — Apoi ia cuvântul prof. Schmitt Beauchez în limba franceză, accentuând că se adevărește dăcale vohi: „Amicii amicilor noștri și dușmanii dușmanilor noștri sunt amicii noștri” și că și cei de față au adversari și amici comuni. Mai adăugă apoi, că merită deosebită atențiune împrumutarea, că dăarul francez, care a voit să apere interesele slave, s'a numit: „L'Autriche Slave et Roumaine”. Oratorul în fine într'o comparație spirituală caracterizează situațiunea politică și dă espresiune dorinței, că după începutul ce l'au făcut Români pri aceea c'au întins mâna Cehilor, să urmeze și celelalte pentru binele comun al ambelor națiuni.

A mai închinat d-l Dr. Romulă Boiu pentru dăaristica cehică, arătând cum că presa în înțelegere împrumutată va fi o armă ascuțită. Mai încolo Dr. Chudoba aduce un toast mai lung și foarte potrivit, care a fost întâmpinat cu aprobări generale. — Dr. Brezovsky toastă pentru trănicia amicitiei cehoromâne citând între altele faptul istoric, că cetele ardelen române ale

lui Gavril Bethlen s'au luptat alături cu Cehii, pe muntele Alb. — În fine d-l Dr. Mureșianu mulțumi pentru ospitalitate și apoi adunarea petrecu cu însuflețire până la orele înaintate din noapte.

„*Narodni Listy*” își încheie raportul cu cuvintele românești: „Să trăiescă!”

„*Naționalul*”, revenind, publică în numărul său mai nou următorul articol, intitulat „*Evenimentul dela Praga*”:

„Primirea călduroasă, ce s'a făcut Românilor la Praga, și însemnătatea discursurilor rostite de oratorii cehi și români în favoarea unei conlucrări a celor două naționalități pentru apărarea drepturilor lor, constituiesc un adevărat eveniment politic.”

Intr'adevăr, este știut, că în Austro-Ungaria, toate naționalitățile, cari suferă jugul dualismului, adăuce Români din Transilvania și Bucovina, Cehii, Croații, Italianii, etc., urmăresc ideea unei federațiuni basată pe respectul drepturilor fiecăreia din aceste naționalități. Numai Polonii sunt adversarii acestei idei pentru cuvântul, că mai speră încă o Poloniă mare. Dintre Austriaci numai partidul antisemit susține această idee.

Toate naționalitățile, având același scop, e natural ca să lucreze împreună. Acesta nu s'a făcut până acum și dăce e un început în această privință, el e datorit inițiativei Românilor, a căror vizită la Praga a fost aprobată de totă lumea, afară de dăarul „*Tribuna*”, care nu pote să apere vre-un lucru, care ar porni din inițiativa lui A. Mureșianu, directorul „*Gazetei Transilvaniei*.”

Și nimic nu dovesce maibine câtă de cugetat și de folosit a fost pasul făcut de Români, decât furia orbă a Ungurilor. Aceștia înțeleg bine că atunci, când naționalitățile, lăsându la o parte staturile vrăjmașilor lor, își vor da mâna, despotismul și tirania ungurească vor fi trăit. Și această perspectivă îi înspăimântă grozav și tema lor se reflectă în diarele maghiare, din cari vom cita două din cele mai importante: „*Pester Lloyd*” și „*Egyetértés*.”

Oficioul „*Pester Lloyd*”, după ce caută să dovedească că Români și Cehii n'au nimic comun, strigă în contra Românilor „omeni de disordine, cari urmăresc nimicirea monarhiei austro-ungare.”

„*Egyetertés*” e turbat și viitorul i-se arată foarte întunecat:

„Încă nu se știe cu siguranță, — scrie dăarul maghiar, — dăce alianța celor două puteri (Români și Cehii) se bazează pe un pact scris, ori pe un pact verbal; atât însă s'a putut vedea și până acum, că, în momentul acțiunii, Români vor ataca Ungaria, și Cehii vor ataca în același timp Viena și Berlinul.”

Celelalte diare maghiare țin un limbaj aproape identic.

În lipsă de argumente, Maghiarii fac supozițiuni cele mai ridicole, numai ca să ponegrească naționalitățile și spre a putea continua sistemul de persecuțiune în contra lor.

D'or nici Români, nici Cehii, nici vre-o altă naționalitate nu urmăresc scopuri revoluționare; ei cer numai respectarea drepturilor lor. Și fiindcă pentru a ajunge la acest scop, o acțiune comună e necesară, Români au și făcut primul pas în această cale.

E neîndoios, că acest eveniment, care însemnează un început de acțiune comună a naționalităților pentru redobândirea drepturilor lor, va avea consecințe din cele mai însemnate.

Noi salutăm evenimentul dela Praga, ca trebuind a produce mișcarea, care va scăpa de despotism pe Români și celelalte naționalități din Austro-Ungaria.

CRONICA POLITICĂ.

— 3 (15) Octomvre.

În 11 Octomvre sosită în Agram mai mulți deputați cehi tineri ai parlamentului din Viena, sub conducerea profesorului *Blazek*. Ôspeții aceștia nu s'au anunțat mai dinainte visita lor, deși au fost primii la gară numai de primarul *Amrus*. După vizitarea expoziției se dăde un dejun la plebanul *Racki*, apoi se făcu o excursiune în giurul orașului Agram. Săra vizitară ărași deputații Cehi expoziția însoțit de câtra deputați croați opoziționali; când părăsiră expozițiunea, li se făcu entusiaste ovațiuni. Publicul erupse în strigăte nesfârșite de: „*Zivilni Cesi!*“, „*Trăescă scumpii frați ai noștri, Cehii!*“ În 12 Octomvre săra Cehii făcură în corpore o vizită lui *Starcevič*.

Regele *Umberto* rugă pe ambasadorul francez din Roma, ca să esprime mulțămirea sa guvernului francez, pentru reprezentarea sa oficială la desvélirea monumentului lui *Garibaldi* la *Nizza*. El vede în această o dovadă de simpatie și o garanție a păcii. Diarul „*Eveniment*“ află, că ambasadorul italian generalul *Menabrea* va părăsi Parisul. Ca urmașu al său va fi numit *Alfieri di Sostegno*, vice-președintele senatului și ginerele lui *Cavour*.

— Declarațiunile primarului orașului *Bruxelles, Buls*, cu ocaziunea banchetului din *Marsilia* sunt vii comentate de foile franceze din Paris. Un ecou simpatic au aflat în Franca următoarele cuvinte rostite de primarul *Buls*. „Se dice, că regele nostru ar voi să aresteze o parte din Franca. Cum ar pute o țără ca a noastră să anecheze o parte din Franca. Noi soim, și regele soie totu atătu de bine ca și noi, că anexiunile, cari sunt a se mulțami volniciei, sunt ca și un lanț de piciorul monarchiei. . . . Noi ne'am împlinit în 1870 datoria noastră ca țără neutrală, atătu față de Francezi, cât și față de Germani, și cești din urmă ne acasau ou tôte aceste că prea simpatiam cu Franca. Mărturisim, că ne-am bucurat de căderea acelu imperiu, care a fost pentru noi o continuă amenințare.“ Diarul „*Temps*“ dice, că *Buls* a fost un trimis al regelui *Leopold*, care a fost animat de dorința, de a arăta Francei deosebite dovești de simpatie.

SCRILE ȚILEI.

— 3 (15) Octomvre.

Starea sănătății *M. S. Reginei României*, scrie „*Timpu*“ este cât se pôte de îmbucurătoare. Clima dulce dela *Pallanza* a influințat foarte mult la această îmbunătățire a sănătății Soveranei române și deocă această stare se va menține, *M. S.* va pute reintra în țară cel mult peste trei săptămâni.

Regele Italiei după cum se telegrafiază din *Pallanza* a venit la *Pallanza* ca să facă vizită Regelui și Reginei României. *M. S.* a sosit după amădi; a fost primită la gară de autorități, asociați și populație, care l'au condus până la otel unde se află Soveranii României. — Regele *Umbert* a stat două césuri la Regele *Carol*. El s'a întors la 7 ore săra la *Monza*.

Regele *Carol*, după cum i-se anunță diarului „*W. Tgbltt*“, din *Bucuresc*, în întorcerea sa cătră casă va veni și în *Viena*, pentru ca să se întâlnească cu împăratul *Francisc Iosif*.

Solidaritatea celorl asupriți. Într'un număr mai nou „*Narodni Listy*“ publică sub titlul „*Solidaritatea celorl asupriți*“ un interesant articol, pe care sperăm a-l pute reproduce în curând.

Deputat insultat. „*Magyar Hirlap*“ scrie, că *Hock János*, deputat dietal, plimbându-se ieri în vesmintele sale pre-

oșeci pe stradă, a fost insultat de nisece gendarmi. În urma această deputatul a făcut o interpelațiune în camera ministrului de interne, cerându-i satisfacțiune. La desbaterile asupra proiectului de lege pentru indemnitate se vor aduce pe tapet și brutalitățile ce ăl-nic le comită gendarmii. Afară de această s'a pornit o mișcare între cetățenii capitalei, cu scopul de a ține încă în decursul acestei săptămâni o adunare publică, când vor protesta în contra procedurii sălbatice a gendarmilor, cerându dela locurile competente dispozițiuni pentru sanarea acestui ultragiu, ca astfel brutalitățile gendarmăresc se aibă odată un stârșit. — Un lucru de dorit, căci prea li-a crescută cörnele.

Prințul *Thurn Taxis Egon*, deputatul cercului *Sân-Giura* de lângă *Begheiu* (com. *Torontal*) s'a îmbolnăvit greu. O umflătură ce i-s'a ivit pe față a reclamat ajutorul medicilor, cari au trebuit să-i facă o operațiune, această însă s'a severșit atătu de nenorocos, încăt prințul și-a pierdut vederea ochiului drept. În urma acestei operațiuni se speră o reînșănătoșare. Familia princiară *Thurn-Taxis* e în rudeniă cu familia domnitore.

Patrușeci de milioane moștenire. Nu de mult murind în *Salzburg* contele *A. Stepperger*, care după familia princiară *Thurn-Taxis* a fost cea mai bogată familie aristocrată din *Bavaria*, a testat tötă averea sa în preț de 40 de milioane marce unui ginere al său, contelui *Ernest May*, care a luat de soție pe o fică ilegală a sa.

Statistica renegaților. După o statistică a ministrului unguresc de interne, în primul semestru al anului curent s'au dat concesii pentru maghiarizarea numelor pentru 741 de indiviți. Totu cam cu numărul acesta se cifrează lista renegaților în fă-care semestru al anului. Cel mai neînsemnată contingentă, după memorata statistică, îl dă *Ardealul* și acesta este o îmbucurătoare dovadă, că între Români renegatismul nu prinde nici de cum rădăcină. Deocă s'au aflat totuși și în *Ardeal* ici coala câte-un renegat, aceștia s'au aflat aproape exclusiv numai dintre *Jidani*. Astfel din *Clușiu* și-au maghiarizat numele în primul semestru al anului 6 *Jidani*, anume din *Fried* s'a făcut *Farago*; din *Hirsch* — *Ronai*; din *Kohn* — *Kovács*; din *Mendel* — *Gyalui*; din *Mandel* — *Mezei*; din *Petersel* — *Péterfi*; din *Schönberger* — *Sebestyén*. Din 741 de renegați, 83 sunt *Jidani*, ăr ceialți vor fi crutați din cine soie ce perduți de pe puste Ungariei. Mai periculoasă este pentru naționalități gendarmeria și serviciul silvanal, unde toți cei ce intră în slujbă trebuie să se boteze mai întâi după tipicul și orânduiala lui *Belzebub*, lăpădându-se de numele lor și luându nume maghiare.

Lohengrin în *Paris*. Președintele *Carnot* și soția sa însoți de generalul *Brugere* au luat parte la reprezentarea piesei „*Lohengrin*“ în marea operă. Diarul lui *Rochefort* „*Intransigent*“ anunță: *Majestatea Sa Carnot III* și soția acestuia nu au hesitat să aplaude opera insultătorului Francei. Manifestațiunea această a fost precugetată. Soirea această a fost imediat telegrafată la *Berlin*!

O crimă misterioasă. Din *Paris* se telegrafiază: Cunoscutul redactor al diarului „*France*“ *Titard* a fost găsit într'o nopțe înainte oficiului telegrafic fără cunoscință scaldat în sângele său. Capul i era mutilat în mod îngrozitor. Acesta n'a fost o crimă pentru jefuire, fiindcă la *Titard* s'a găsit orologiul, punga cu bani și alte lu-

cruri de valoare. Starea lui e desperată. Se crede, că nu-și va veni în fire, ca să dea amănunte asupra acestuia tentat.

Cestiunea ardelénă și Francesii.

Sub titlul „*In România*“ diarul „*Le Reveil du Nord*“ din *Lille* publică asupra cestiunei române din *Transilvania* următorul articol, pe care-l reproducem după „*Naționalul*“:

Nu vreu să vorbesc aci de dragostele unui principe, de a cărui sörte d. *Sarcey* se înduioșă acum 15 ăile, ci de o cestiune de politică internațională, care e în stare să provoce un conflict european.

România actuală nu cuprinde în limitele sale, de cât o jumătate a poporului român, cealaltă parte trăesece aproape în întregimea ei, în *Transilvania*. Asupra situațiunei acestei din urmă țeri voim să prezentăm câte-va observațiuni.

Situațiunea bizară și lamentabilă totodată, inima României e supusă celei mai odioșe opresiuni cu tôte tratatele cele mai formale. Tötă lumea soie din câte țeri diverse se compune monarchia austro-ungară, o adevărată manta de arlechiu, din care fiecare petecă e pe cale de a se separa de cel vecin; fiecare din aceste țeri se bucură d'o autonomiă mai multă sau mai puțin mare. *Transilvania* e una din acelea, căre ar trebui să se bucore de cele mai mari libertăți.

Patria românească de origine, ea a fost renuită coronei Ungariei acum 200 ani, această uniune personală s'a făcut cu venirea lui *Leopold I.* regele Ungariei, cu condițiunea, ca *Transilvania* să-și conserve autonomia sa absolută.

În 1868 se ridică autonomia *Transilvaniei* confirmându-se solemn de dieta din *Buda-Pesta* drepturile Românilor. Dăr această nu putea să se împace cu obiceiurile Maghiarilor. Ei au alungat din Parlament pe toți Români și Slavii, acordându nobililor Maghiari dreptul de vot fără nici un cens, pe când Români și Slavii plătesc cenzul cel mai urcat din Europa.

Tratatul din 1868 dă Românilor dreptul de a-și alege preoții după bunul lor plac; Maghiarii fac ca să nu fie confirmați preoții alesi și-i înlocuiesc prin escaturele lor, a căroră principală ocupațiune sacerdotală este a lucra în contra națiunei lor.

Ceea-ce însă este mai odioș și ceea ce a ridicat un strigăt de desperare și de furor în tötă Româniea, este legea votată de camera maghiară, prin care se deschid în tôte satele românesc asile maghiare de copii, în care părinții sunt obligați a trimite pe copiii lor la etate de trei ani.

Acesta este unul din exemplele de opresiune, care n'are asemănare nicăiri în secolul XIX și nici chiar Germanii n'au inventat acest regim pentru *Alsacia-Lorena*. Există în adevăr o corelațiune strânsă între situațiunea noastră și cea a României. Ca și noi, Români au frați, al căroră gând vor, fără însă de a pute, a-l depărta prin tôte mijlocele de la idea patriei mume, cu deosebire însă, că provinciile noastre au fost pustiite în urma unui tratat; iar provinciile române cu tôte tratatele.

În România agitațiunea crește și ou ăi. S'a format acum vre-o 10 luni o ligă de revendicațiune, asemenea fostei ligi patriotice, numită ligă națională română. În șese luni ea număra în *Bucuresc* deja câte-va mii de membri. Ea ține conferințe în tôte țerile, caută a provoca, rămânându totdeuna în limitele conveniențelor celorl mai stricte, o mișcare a opiniunei în favorea nenorociților oprimați. Tôte clasele și societățile fac parte dintr'nsa.

Studenții din *Bucuresc* și Iași jocă un rol foarte activ și de curând au

scos un memoriu publicat în tôte limbile europene și l'au trimis tuturor universităților pentru a denunța indignațiunei lumi civilizate uneltirile Maghiarilor, demne de alte secole. Scurtă, România e într'o ferebere, ceea ce contribuă a încurca mai multă cestiunea orientală atătu de încurcată.

Inimicii dușmanilor noștri nu sunt amici, am pute dice parafrazându vorba bine cunoscută; ast-fel România este amica Francei.

Nu-și pôte cine-va închipui cum toți Români vorbesc limba noastră, cum scriu ei în această limbă. Nu citez ca exemplu de cât pe cel al Reginei României, care a văcut una din lucrările ei coronată de Academia franceză.

Nu trebuie să uităm datorile ce le avem cătră amici și frații noștri români. Am simpatizat totdeuna ou cei oprimați, ou aceia cari cer dreptate în numele umanității.

Nu s'ar putea a doua și după aceea neuitată recepțiune dela *Kronstadt* să întorcem ochii spre această mică țără latină, prietena și aliata noastră frăsoă, și s'o susținem cel puțin moralmente ou o simpatie neechivocă? Simpatia unei mari națiuni face uneori mai mult de cât armeele.

Asta ar fi totu atătu, cât a merge la *Portsmouth*.

Pierre Montagnac.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“)

Făgărășu, 14 Octomvre. În adunarea comitatensă de ađi, Maghiarii au proclamat ca vice-comite pe *Mauriciu Kapocsányi*. Indignațiunea Românilor e mare.

DIVERSE.

O călătorie princiară la băi în secolul trecut. *Frideric August II*, principe electoral de *Saxonia* și rege al Poloniei, întreprinse în anul 1705 o călătorie la băile din *Carlsbad*, unde i-sa pus la dispoziția sa o mare gardă de onore. Acesta consta dintr'o trupă de 648 de soldați cu oficeri cu tot. Iși pote cineva închipui cât a costat întreținerea acestei garde de onore!

*) Sosită după încheierea fôiei. — Red.

Cursul la bursa din Viena.

din 14 Octomvre a. c. 1891

Renta de aur 4%	104
Renta de hărtie 5%	100.75
Imprumutul căilor ferate ungare - aur	115.75
do argint	97.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	111.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [3-a emisiune]	—
Bonuri rurale ungare	83.50
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dija de vină unguresc	—
Imprumutul cu premiul unguresc	140.65
Losurile pentru regularea Tisei și Sghedinului	180.20
Renta de hărtie austriacă	91.10
Renta de aur austriacă	108.95
Galbeni împărătesc	5.57
Napoleon-d'or	9.30
Mărci 100 imp. germane	57.65
Londra 10 Livres sterlinge	117.40

Cursul pieței Brașov.

din 15 Octomvre st. n. 1891.

Banote românesc Cump.	9.25	Vând.	9.29
Argint românesc	9.18	„	9.23
Napoleon-d'or	9.25	„	9.30
Lire turcesc	10.50	„	10.55
Imperial	9.50	„	9.55
Galbeni	5.40	„	5.45
Seris. fonc. „Albina“ 6%	—	„	—
„ „ „ 5%	—	„	—
Ruble rusesc	121.—	„	122.—
Mărci germane	57.—	„	57.50
Discountul 6—8% pe an.			

Proprietar:

Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil interinal:

Gregoriu Maior.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
din 9 Octomvre 1891.

Măsura și greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă.	
		fl.	cr.
1 H.-L.	cel mai frumos	8	20
"	mijlociu . . .	7	60
"	mai slab . . .	7	—
"	Grâu mestecat . . .	5	—
"	Săcară { frumoză . . .	6	—
"	" mijlocie . . .	5	80
"	Orz { frumos . . .	4	50
"	" mijlociu . . .	4	30
"	Ovăș { frumos . . .	2	60
"	" mijlociu . . .	2	40
"	Cucuruz . . .	5	—
"	Mălai . . .	4	50
"	Mazăre . . .	9	—
"	Lintă . . .	12	—
"	Fasole . . .	5	—
"	Sămână de in . . .	9	—
"	Sămână de cânepă . . .	5	—
"	Cartofi . . .	—	95
"	Măzărice . . .	—	—
1 kilă	Carnea de vită . . .	—	52
"	Carnea de porc . . .	—	48
"	Carnea de berbec . . .	—	28
100 kile	Său de vită { prospăt . . .	24	—
	topit . . .	36	—

Nr. 1808—1891

677,3—2

PUBLICAȚIUNE

Scaunul orfanal orășenesc, ca oficiu pentru pertractarea rămasurilor face cunoscut, că **Mercuri în 21 Octomvre 1891** la 11 ore a. m. se vor vinde cu licitația în Târgul vitelor de sub straje 2 armăsari negri, din rămasul după Susana Tief, reposită în 2 Octomvre 1891.

Brașov, 3 Octomvre 1891.

Scaunul orfanal orășenesc.

O specialitate necomparabilă
între toate apele minerale alcalin-acide din monarhia și străinătate
este
apa minerală de „RÉPÁT“

care în urma compoziției pre ferice a părților sale minerale și a conținutului extraordinar în acid-carbonic se bucură de o valoare medicinală foarte mare și de un renume universal neîntrecut.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se întrebuițează ca medicament cu cele mai strălucite succese în contra conturbărilor de mistuire, în contra stărilor catarhalice a stomacului și a organelor respirătoare, în contra maladiilor rinichilor și a beșicii etc., are un efect admirabil la secrețiunea udatului și este recunoscută ca remediu solvator neprețuit.

Cel mai curat și binefăcător produs natural.

Ca borviză adevărată beută cu vin.

nu se poate compara această apă escelentă cu nici o altă apă minerală a continentului.

Sampagnul apelor minerale.

Conform ordonanței înaltului minister de interne No. 5891/VIII din anul 1890, apa minerală de **RÉPÁT** este supravegheată ca apă medicinală după prescripțiunile legilor sanitare.

Veritabilitatea apei se constată prin aceea, că dopul sticlei trebuie să fie însemnat cu: „**K-Imper Répát**“. Deci se roga a se observa aceasta spre evitarea falsificărilor prin alte ape inferioare.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se găsește în calitate prospătă și veritabilă în depositul subsemnatului; asemenea și în farmacii, în cele mai multe băcării și în toate birturile mai notabile.

Cu totă stima

Administrațiunea isvorului

Josef György,

Brașov, Strada Michail Weiss (ulița poștei) No. 12.

662,50—20

„THE MUTUAL“

Societate de asigurare pe viață dela New-York.

Curat reciprocă, fără acționari.

Infinită 1848.

este cea mai avută și cea mai avantajoasă societate de asigurare pe viață din lume și oferă siguranța cea mai mare.

Fondul total de garanție la 1 Ianuarie 1891:

5 Peste 367 milioane florini.

Dela înființare s'a plătit posesorilor de polise:

5 Peste 760 milioane florini,

dintre cari cade singur asupra câștigurilor aproape

5 210 milioane florini.

Cât de mari avantaje oferă o asigurare la „The Mutual“, arată rezultatul polisei de mai jos deslușite, la care după expirarea asigurării, câștigurile a ajuns aproape suma asigurată. Polisa Nr. 26,527 (nu tontună)

Suma asigurată Dolari 5,000.—

Câștiguri adunate. „ 5,131.—

Plătită în Martie 1891 cu Dolari 10,131.—

Plata totală a premiilor

a fost de „ 4,605.—

Prin urmare câștig curat Dolari 5,526.—

Polisele dela „The Mutual“ sunt după doi ani neatacabile, și după 3 ani nu s'î mai perd valoarea. Risicul pentru casti de resboiu se primesc cu condițiuni foarte favorabile (mai adeseori gratis). Asigurări de rentă cu deosebire avantajoase. Pentru informațiuni exacte a se adresa la reprezentantul pentru Brașov

D-lui **CAROLŪ TÖPFNER.**

625,6—4

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				B.-Pesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—B.-Pesta				Copșa-mică—Sibiu			
Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	Tren de accele-ratú	Tren de persón.	
Viena	10.50	8.—	3.25	București	7.35	8.50	Viena	10.50	8.—	3.25	Teiuș	3.09	1.39	Copșa mică	3.—	10.47	7.10		
Budapesta	8.30	1.50	5.50	Predeal	1.12	5.16	Budapesta	8.15	1.50	9.50	Alba-Iulia	3.50	2.19	Șeica-mare	3.31	11.27	7.43		
Szolnok	11.38	3.57	9.22	Timiș	1.42	5.57	Szolnok	11.14	3.57	1.05	Vinț. de jos	4.09	2.36	Loamneș	4.15	12.08	8.27		
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	Brașov	2.18	4.20	6.58	Arad	3.45	6.52	5.24	Sibot	4.52	3.03	Oena	4.46	12.38	8.59	
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	Feldióra	2.48	5.07	7.23	Glogovaț	4.30	2.20	5.46	Orăștia	4.55	3.30	Sibiu	5.10	1.—	9.23	
Mező-Telegd	4.39	7.43	3.03	Apața	3.19	5.42	8.03	Gyorok	4.42	2.34	5.57	Simeria (Piski)	5.23	4.33	Sibiu	7.35	4.34	10.17	
Rév	5.22	8.18	3.46	Augustin	3.56	6.55	8.37	Pauliș	5.03	3.05	6.19	Deva	5.59	4.33	Oena	8.02	4.58	10.43	
Bratca	5.45	—	3.57	Homorod	4.29	8.23	9.46	Radna Lipova	5.14	3.23	6.30	Branicica	6.24	4.55	Loamneș	8.30	5.25	11.09	
Bucia	6.05	8.51	4.29	Hașfalău	5.34	8.53	11.03	Conop	5.32	3.39	6.48	Ilia	6.49	4.55	Șeica-mare	9.05	5.55	11.40	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	Sighișora	5.54	9.31	11.29	Bérvava	5.56	7.12	7.12	Gurasada	7.—	5.28	Copșa mică	9.34	6.20	12.05	
Huedin	7.12	9.37	5.34	Elisabetopole	6.21	10.09	12.06	Soborșin	6.12	7.27	7.27	Zam	7.28	5.53	Cucerdea-Oșorheiu - R. sās.				
Stana	7.29	—	5.51	Mediaș	6.42	10.31	12.06	Soborșin	6.58	8.07	8.07	Soborșin	8.03	6.24	Cucerdea	2.50	8.20	2.41	
Aghiriș	7.49	—	6.12	Copșa mică	6.55	10.47	12.53	Gurasada	7.26	8.33	8.33	Soborșin	8.54	7.02	Ludoș	3.34	9.11	3.27	
Ghirbău	8.01	—	6.25	Micăsasa	6.57	11.06	1.18	Ilia	7.52	8.57	8.57	Conop	9.10	7.17	Oșorheiu	5.20	11.17	5.14	
Nădășel	8.14	—	6.39	Blașiu	7.31	11.57	1.39	Branicica	8.08	9.13	9.13	Radna Lipova	9.44	7.46	Regh.-sās.	5.35	—	5.36	
Clușiu	8.29	10.37	6.56	Crăciunel	7.31	11.57	2.13	Deva	8.26	9.29	9.29	Pauliș	9.58	6.01	Regh.-sās.	7.10	—	7.15	
Apahida	8.46	11.10	8.20	Teiuș	8.—	1.08	2.27	Simeria (Piski)	8.52	9.53	9.53	Glogovaț	10.11	6.20	Regh.-sās. - Oșorh. - Cucerdea				
Ghiriș	9.03	11.28	8.45	Aiud	8.—	1.08	2.49	Orăștia	8.52	9.53	9.53	Arad	10.34	6.49	Regh.-sās.				
Cucerdea	10.12	12.38	10.21	Vințul de sus	8.07	1.35	3.47	Șibot	10.16	10.50	10.50	Arad	10.46	8.40	Regh.-sās.				
Uióra	10.56	1.21	11.17	Uióra	8.07	1.35	1.50	Vinț. de jos	10.36	11.16	11.16	Arad	11.18	8.24	Regh.-sās.				
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	Cucerdea	8.24	2.05	2.12	Alba-Iulia	11.—	11.44	11.44	Szolnok	11.18	8.24	Regh.-sās.				
Aiud	11.28	1.54	11.54	Ghiriș	8.24	2.05	2.12	Teiuș	11.26	12.06	12.06	Budapesta	11.18	8.24	Oșorheiu	5.21	5.54	10.20	
Teiuș	11.45	2.13	12.18	Apahida	8.54	3.18	3.15	4.52	11.53	12.38	12.38	Viena	11.18	8.24	Ludoș	6.58	7.41	12.06	
Crăciunel	12.13	—	12.58	Ghiriș	9.23	4.45	4.32	5.26					11.18	8.24	Cucerdea	7.47	8.25	12.50	
Blașiu	12.44	—	1.34	Apahida	10.45	6.08	4.53	6.52					11.18	8.24					
Micăsasa	12.59	—	1.51	Clușiu	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Copșa mică	1.35	—	2.29	Nădășel	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Mediaș	1.51	—	2.48	Ghirbău	10.45	6.08	4.53	6.52					11.18	8.24					
Elisabetopole	2.12	—	3.03	Aghireș	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Sighișora	2.31	—	3.26	Stana	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Hașfalău	3.04	—	4.07	B. Huedin	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Homorod	3.46	—	4.49	Ciucia	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Augustin	4.04	—	5.35	Bucia	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Apața	5.26	—	7.23	Bratca	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Feldióra	6.10	—	8.09	Rév	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Brașov	6.41	—	8.43	Mező-Telegd	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Timiș	7.17	—	9.18	Oradea mare	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
Predeal	8.—	—	10.05	P. Ladány	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
București	12.20	—	2.19	Szolnok	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
	1.41	—	3.01	Budapesta	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
	2.26	—	3.31	Viena	11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					
	8.50	—	9.30		11.01	6.29	5.30	7.40					11.18	8.24					

Nota: Numerii încaudrați cu linii gróse însemnăză orele de noapte.